EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 25.9.2025
COM(2025) 532 final

2025/0294 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa, johtavien virkamiesten komiteassa ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavassa komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta seuraavien hyväksymiseen: talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöksiä EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksen kolmessa elimessä – talouskumppanuussopimusneuvostossa, johtavien virkamiesten komiteassa ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavassa komiteassa – unionin puolesta otettavan kannan vahvistamista, silloin kun on määrä hyväksyä talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta.

EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimus

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön, jäljempänä ’EAC’, jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, tavoitteena on panna kahdenvälisesti täytäntöön EU:n ja EAC:n vuonna 2014 tekemä talouskumppanuussopimus, joka ei koskaan tullut voimaan, koska kaikki EAC:n jäsenvaltiot eivät allekirjoittaneet ja ratifioineet sitä. EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksessa määrätään tavarakaupan epäsymmetrisestä vapauttamisesta, ja siihen sisältyy määräyksiä kestävästä kehityksestä ja kehitysyhteistyöstä. Sopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 2024.

1.2. Talouskumppanuussopimusneuvosto, johtavien virkamiesten komitea ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea

Sopimuksen 104 artiklalla perustetaan talouskumppanuussopimusneuvosto (ylin elin), ja 105 artiklan 3 kohdassa määrätään, että sen tehtäviin kuuluu oman työjärjestyksensä laatiminen. Sopimuksen 105 artiklan 3 kohdan ja 120 artiklan mukaisesti talouskumppanuussopimusneuvosto hyväksyy riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt. Neuvosto hyväksyi molemmat 6. toukokuuta 2025.

Johtavien virkamiesten komitea perustetaan sopimuksen 106 artiklalla avustamaan neuvostoa sen tehtävien hoitamisessa, ja 107 artiklan 3 kohdassa määrätään, että sen tehtäviin kuuluu ”oman työjärjestyksensä vahvistaminen”, jonka neuvosto myös hyväksyi 6. toukokuuta 2025.

Sopimuksen 108 artiklalla perustetaan talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea, jonka tehtävänä on avustaa johtavien virkamiesten komiteaa edistämään yksityisen sektorin, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, myös tiedeyhteisön, sekä talouselämän toimijoiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja yhteistyötä kaikissa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Sopimuksen 108 artiklan 2 nojalla talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista päättää talouskumppanuussopimusneuvosto johtavien virkamiesten komitean suositusten perusteella, jotta taattaisiin kaikkien asianomaisten osapuolten laaja edustus. Sopimuksen 108 artiklan 4 kohdassa määrätään, että ”talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea vahvistaa työjärjestyksensä [...] johtavien virkamiesten komitean suostumuksella”.

1.3. Talouskumppanuussopimusneuvoston, johtavien virkamiesten komitean ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitean suunnitellut säädökset

Talouskumppanuussopimusneuvoston, johtavien virkamiesten komitean ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean on määrä hyväksyä seuraavat päätökset ja suositus:

1. johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista,
2. talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista,
3. johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta,
4. talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean päätös oman työjärjestyksensä vahvistamisesta.

2. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tässä ehdotuksessa neuvoston päätökseksi vahvistetaan sopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa, johtavien virkamiesten komiteassa ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavassa komiteassa unionin puolesta otettava kanta seuraavien hyväksymiseen: talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta.

Sopimuksen osapuolet keskustelivat näistä työjärjestyksistä ja luonnoksista edellä mainituiksi talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean päätöksiksi ja suositukseksi ja sopivat, että ne olisi hyväksyttävä nopeasti sopimuksen sujuvaa täytäntöönpanoa varten, jollei osapuolten päätöksentekomenettelyistä muuta johdu.

Liitteenä oleva työjärjestys on sisällöltään samankaltainen kuin muiden talouskumppanuussopimusten tai muiden kauppasopimusten työjärjestykset. Liitteenä olevia johtavien virkamiesten komitean suositusta talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja päätöstä talouskumppanuussopimusneuvoston sitä koskevasta päätöksestä edellytetään sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa. Liitteenä olevaa johtavien virkamiesten komitean päätöstä talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta edellytetään sopimuksen 108 artiklan 4 kohdassa.

Talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys on olennaisen tärkeä sopimuksen institutionaalisen kehyksen täydentämiseksi ja siten sen sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi. Päätökset talouskumppanussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta ovat keskeisiä sen toimivuuden varmistamiseksi.

3. OIKEUSPERUSTA

3.1. Menettelyllinen oikeusperusta

3.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[1]. Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” kattaa myös säädökset, jotka ovat luonteeltaan organisatorisia ja vaikuttavat tapaan, jolla päätökset tehdään kyseisessä elimessä, esimerkiksi silloin, kun päätöksentekovaltaa käyttävä elin hyväksyy työjärjestyksensä tai muuttaa sitä.

3.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Talouskumppanuussopimusneuvosto, johtavien virkamiesten komitea ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea ovat sopimuksella eli EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksella perustettuja elimiä.

Säädösluonnokset, jotka näiden kolmen elimen on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, koska ne ovat luonteeltaan organisatorisia ja vaikuttavat tapaan, jolla päätökset tehdään kyseisessä elimessä. Suunnitellut säädökset sitovat osapuolia kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 104, 105, 107 ja 108 artiklan mukaisesti.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

3.2. Aineellinen oikeusperusta

3.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

3.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunniteltujen säädösten pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

---

[1] Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

3.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

4. SUUNNITELTUJEN SÄÄDÖSTEN JULKAISEMINEN

Koska talouskumppanuussopimusneuvostoa, johtavien virkamiesten komiteaa ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaa komiteaa koskevilla säädöksillä hyväksytään johtavien virkamiesten komitean suositus ja talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, on aiheellista julkaista säädökset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun ne on hyväksytty.

2025/0294 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa, johtavien virkamiesten komiteassa ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavassa komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta seuraavien hyväksymiseen: talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välinen talouskumppanuussopimus[2], jäljempänä ’sopimus’, tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2024.

(2) Sopimuksen 104, 106 ja 108 artiklan nojalla perustetaan talouskumppanuussopimusneuvosto, johtavien virkamiesten komitea ja talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea sopimuksen tullessa voimaan.

(3) Sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan mukaisesti talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista päättää talouskumppanuussopimusneuvosto johtavien virkamiesten komitean suositusten perusteella.

(4) Sopimuksen 108 artiklan 4 kohdan mukaisesti talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea vahvistaa työjärjestyksensä johtavien virkamiesten komitean suostumuksella.

(5) Sopimuksen 108 artiklan 4 kohdan mukaisesti talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antava komitea päättää työjärjestyksestään.

(6) On aiheellista vahvistaa näissä kolmessa elimessä unionin puolesta otettava kanta, koska päätöksillä, joilla vahvistetaan talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestys, johtavien virkamiesten komitean suositus talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätös

[2] Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välinen talouskumppanuussopimus (EUVL L 2024/1648, 1.7.2024).

talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätös talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta, on oikeusvaikutuksia.

(7) Näissä kolmessa elimessä unionin puolesta otettavan kannan siltä osin kuin kyse talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen hyväksymisestä, johtavien virkamiesten komitean suosituksesta talouskumppanuussopimusneuvostolle talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista, talouskumppanuussopimusneuvoston päätöksestä talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista ja johtavien virkamiesten komitean päätöksestä talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta olisi perustuttava tähän päätökseen liitettyihin mainittujen kolmen elimen päätösluonnoksiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 106 artiklalla perustetussa johtavien virkamiesten komiteassa unionin puolesta otettava kanta talouskumppanuussopimusneuvoston suosituksiin talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista perustuu tähän päätökseen liitettyyn johtavien virkamiesten komitean suositusluonnokseen (liite 1).

2 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 104 artiklalla perustetussa talouskumppanuussopimusneuvostossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavaan komiteaan osallistujista perustuu tähän päätökseen liitettyyn talouskumppanuussopimusneuvoston päätösluonnokseen (liite 2).

3 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 106 artiklalla perustetussa johtavien virkamiesten komiteassa unionin puolesta otettava kanta päätökseen talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean työjärjestyksen vahvistamisesta perustuu tähän päätökseen liitettyyn johtavien virkamiesten komitean päätösluonnokseen (liite 3).

4 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 108 artiklalla perustetussa talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komiteassa unionin puolesta otettava kanta asianomaisen komitean työjärjestykseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn talouskumppanuussopimuksen neuvoa-antavan komitean päätösluonnokseen (liite 4).

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja